

พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

Behaviour Information for the Buddhist Management

Nakornpathom Province

พระครูสมุห์อดิศร อนาลโย (เยื้องทับ)*

อุบล วุฒิพรโสภณ**

สุทธญาณ โอบอ้อม***

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพระสังฆาธิการต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม (๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสังฆาธิการต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๑๙๒ รูป ใช้วิธีรูปแบบการวิจัยแบบผสมประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

๑. พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๘๖๗ และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้วพบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์

* สารนิพนธ์ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** อาจารย์ ดร. ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

*** ว่าที่ร้อยตรีหญิง ดร. กรรมการควบคุมสารนิพนธ์

จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ ด้านประเภทของสารสนเทศกับด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙๓ และที่มีความคิดเห็นต่ำสุดคือ ด้านการใช้สารสนเทศด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๑๑

๒. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาปริญญาธรรม และตำแหน่งทางคณะสงฆ์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม พบว่า พระสงฆ์ยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานด้านสารสนเทศ เช่น มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผิดประเภท การรับข้อมูลจากสื่อบางประเภทที่ขาดความน่าเชื่อถือ ภาษาต่างชาตินั้นหาคนที่มีความเข้าใจยาก ดังนั้นควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่พระสงฆ์ทุกราย ด้านงานเอกสารควรที่จะตรวจสอบเอกสารอย่างละเอียดก่อนส่งข้อมูลทุกครั้ง นอกจากนี้มีควรส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในการใช้เอกสารอ้างอิง เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลทางวิชาการมาปรับใช้ในการบริหารงานกิจกรรมคณะสงฆ์ แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมพบว่า การรับส่งข้อมูลสารสนเทศที่ดีจำเป็นที่จะนำข้อมูลข่าวสารมาวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพราะการรับส่งข้อมูลสารสนเทศที่ดีเป็นกระบวนการที่เสนอแนะให้ผู้บริหารงานสร้างแผนกลยุทธ์ที่นำไปสู่การพัฒนากิจการคณะสงฆ์ ผู้ใช้สารสนเทศจะต้องเน้นศึกษาเรื่องการใช้งานสารสนเทศทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับการใช้งานในการรับส่งสาร เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในการได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีประโยชน์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการใช้สารสนเทศก็เพื่อนำความสามารถของผู้ใช้งานและคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศในการดำเนินงานการจัดการและการตัดสินใจในพัฒนาองค์กร คณะสงฆ์สืบต่อไป

คำสำคัญ : พฤติกรรม, สารสนเทศ, พฤติกรรมการใช้สารสนเทศ

ABSTRACT

The objectives of this article were : 1) to study the behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province, 2) to study the comparison of the behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province, 3) to study the problems and suggestions for the guidelines about the behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province. The research is a mixed research methodology between quantitative and qualitative researches that conducted by collecting the data from the field study of 192 monks and using the closed and opened questionnaires. The statistics are used for the data analysis through such as percentage, mean, standard deviation (S.D), F-test, One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference : LSD, and the data analysis from interview was used by the content analysis technique.

The findings of this research as follow :

1. The monks had the opinions to behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province. It is a good level for overall as an average as 3.867. When considered in each side found the monks had the opinions to behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province that is also a good level as information technology and tool to search for information technology as 3.893 an average and the lowest point was communication technology was 3.811 in average.

2. The findings of comparison of the behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province, classified by personal data, found that the sampling group who had the difference of general education, had the opinions to behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province differently with significance of statistics at 0.05. It accepted the hypothesis. But the sampling group who had the difference of ordination year, Pali Education and position of Sangha organization, had the opinions to behaviour information for

the buddhist management Nakornpathom province indifferently. It rejected the hypothesis.

3. The problems, obstacles and suggestions to the opinions to sampling group who had the difference of general education, had the opinion to behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province, found that the monks lack of knowledge and understanding about the works of Information technology such as used the information technology improperly, accepted some kind of information technology incredibly, difficult foreign language to understand. Therefore, should have the training about the information technology knowledge to Sangha administrator. For the documents, should examine it perfectly before sending the information every time and should support the knowledge and understanding for using the reference of documents for giving the knowledge to related staffs to apply the academic data in Sangha management. The guidelines to support the behaviour information for the buddhist management Nakornpathom province in overall, found that the good acceptance and sending the information technology, should analyze the information to maximize benefits because the good acceptance and sending the information technology is the process to suggest the executives create the strategic plan to develop the Sangha organization. The user of information technology must realize to study the information technology usage both theory and practical properly with usage in acceptance and sending the information or to use the information technology for ability of users and computer combination by having the objective for getting the information technology to work the management and making a decision to develop the Sangha organization in the future.

Keyword : behavior, information, behavior user information

๑. บทนำ

การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติโดยอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันทันสมัย ทำให้ค่านิยมของสังคมไทยเปลี่ยนไปด้วย โดยอดีตคนนับถือคุณค่าทางจริยธรรมไว้สูง แต่ปัจจุบันคุณค่าทางจริยธรรมถูกมองว่าเป็นที่สองรองจากวัตถุ หากศาสนาไม่สอดแทรกคุณค่าทางจริยธรรมให้กับคนในยุคนี้โดยใช้เครื่องมือคือ เทคโนโลยีที่สื่อกับคนร่วมสมัยได้ง่ายกว่า คุณค่าทางจริยธรรมของคนก็จะลดลงเรื่อย ๆ ใน โลกยุคนี้สารสนเทศและระบบอินเทอร์เน็ต จะเป็นปัจจัยสำคัญของการศึกษาในอนาคต มนุษย์ในโลกปัจจุบันจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องการพึ่งพาเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิต พระสงฆ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารก็ควรเลือกใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสม โดยไม่ขัดกับพระธรรมวินัย^๑

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมาทางการจัดการ ในปัจจุบันของการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ในจังหวัดนครปฐม ว่ามีการจัดการบริหารแต่ละด้านนั้นๆ อยู่ในระดับใด มีปัญหาในการจัดการบริหารด้านใดบ้าง เพื่อนำผลวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของพระสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม

๓. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาตาม “On User Studies and Information Needs

^๑อนุช อาภาภิรม, เทคโนโลยีกับสวรรค์, (กรุงเทพมหานคร : มติชน, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๔.

(1981)”^๒ รวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้ ๒) ด้านภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ ๓) ด้านประเภทของสารสนเทศ ๔) ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของพระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม และตำแหน่งทางคณะสงฆ์

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม รวม ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านวัตถุประสงค์ของการใช้ ๒) ด้านภาษาของการสื่อสารของสารสนเทศ ๓) ด้านประเภทของสารสนเทศ ๔) ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ

๔. วิธีดำเนินการวิจัย

๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

๒ ประชากร/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสังฆาธิการในสังกัดเขตการปกครองจังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๓๗๐ รูป การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๓ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙๒ รูปอดำเนินสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

๓ เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๗๙๗

^๒Wilson, T.D., "On User Studies and Information Needs", Journal of Documentation, Vol 37 No.1, (City University London : London), 1981, pp. 3-15.

^๓อภินันท์ จันตะณี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, (ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

๔ การเก็บข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ พระสังฆาธิการในจังหวัดนครปฐม จำนวน ๑๙๒ รูป ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

๕ การวิเคราะห์เครื่องมือ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามตามสาระสำคัญของแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ โดยผู้วิจัยได้ข้อมูลตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ ที่กำหนดไว้ (Data Grouping) จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

๕. ผลการวิจัย

๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง ๔๐ – ๔๙ ปี โดยมีพรรษาระหว่าง ๖ - ๑๐ พรรษา ทั้งนี้มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อีกทั้งนี้ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม และเป็นเจ้าอาวาสมีจำนวน ๙๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖

๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของสังฆาธิการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของสังฆาธิการเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๖๗ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการใช้สารสนเทศด้านการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๒. ด้านภาษาการสื่อสารของสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๓. ด้านประเภทของสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔. ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๓ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม พบว่า พระสงฆ์ภิกษุที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ภิกษุที่มีวุฒิการศึกษาสามัญแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๖. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม ตามขอบข่ายการวิจัยทั้ง ๔ ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

๑ ด้านการใช้สารสนเทศด้านการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า ทุกรายการมีความความคิดเห็นในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความความคิดเห็นสูงสุดคือมีการรับส่งข้อมูลเพื่อการบริหารคณะสงฆ์ มีค่าเฉลี่ย รองลงมาคือ มีการใช้สื่อวิทยุเพื่อประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐๐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระจริญ จิรสุโก** ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๖ ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นว่า เทศบาลเมืองบางกรวย มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัญหาในการบริหารงานพบว่า บุคลากรบางส่วนยังไม่ทราบข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานในแต่ละส่วนของเทศบาล บุคลากรบางส่วนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และบางส่วนยังเห็นแก่พวกพ้องของตนเอง การทำงานในบางเรื่องไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม บุคลากรบางส่วนปฏิบัติงานตามความรู้สึกของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลงานที่ออกมา การจัดสรรงบประมาณของเทศบาล ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครอง^๔

๒ ด้านภาษาการสื่อสารของสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่าพระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อและอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อโดยประเด็นที่มีความความคิดเห็นสูงสุด คือ ศัพท์ภาษาไทยที่ใช้มีมาตรฐานถูกต้องตามรูปแบบราชการ มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **บุญเทียม เทพสุภรณ์กุล** ได้วิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนรวมสาวยุทธการ ผลการวิจัยพบว่า สื่อการ

^๔พระจริญ จิรสุโก. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒).

สอนที่ผู้บริหารและครู ใช้มากที่สุดคือ แผ่นโปสเตอร์ สไลด์ และเอกสารประกอบการสอน เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพทึบแสง เทคนิควิธีใช้การสาธิต และศึกษานอกสถานที่ ไม่มีงบประมาณ สื่อการสอนไม่เพียงพอ สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม ผู้สอนมีประสบการณ์น้อยในการใช้สื่อการสอน ผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับสื่อการสอนสื่อการสอน ที่ครูต้องการคือ แผ่นโปสเตอร์ แล็บวิดีโอ สไลด์ เอกสารประกอบการสอน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องเล่นวิดีโอ ชุดแปลงสัญญาณคอมพิวเตอร์เป็นสัญญาณวิดีโอ และเทคนิควิธีใช้การสาธิต การบรรยาย การอภิปราย และศึกษานอกสถานที่^๕

๓ ด้านประเภทของสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า ทุกรายการมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ มีการใช้หนังสือตำราวิชาการในการเข้าถึงข้อมูล มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕๙ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธัญญานันท์ บุญพิละ** ได้วิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า สื่อประเภทวัสดุการสอน ได้แก่ ตำรา ของจริง หนังสือพิมพ์ ภาพวาด การ์ตูนและแผนภูมิ สื่อประเภทอุปกรณ์การสอน ได้แก่ กระดานดำ ป้ายนิเทศ เครื่องโพรเจกเตอร์ กระดานขาว เครื่องพิมพ์ดีด สื่อประเภทวิธีสอน การฝึกปฏิบัติ การบรรยาย การสาธิตและเกม สื่อประเภทอื่นๆ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีความต้องการสื่อดังกล่าวเหมือนกัน การใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนจะใช้เป็นบางครั้ง และพบปัญหาในการใช้สื่อการสอนคือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาจัดซื้อ ครูผู้สอนไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน ขาดครุภัณฑ์ในการจัดเก็บสื่อการสอน^๖

๔ ด้านเครื่องมือที่ใช้ค้นหาสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ โดยประเด็นที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ มีการค้นหาฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒๗ ซึ่ง

^๕บุญเทียม เทพสุรณกุล, “สภาพปัญหาและความต้องการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์โรงเรียนรวมสายวิทยาการ”, **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๕).

^๖ธัญญานันท์ บุญพิละ, “สภาพปัญหา และความต้องการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕ จังหวัดลพบุรี”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๙).

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประกาศรี ศรีโน** ได้วิจัยเรื่อง การใช้บริการอินเทอร์เน็ตของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อการค้นคว้า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา และศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาน้อย รวมทั้งนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการให้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษามากขึ้น ผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า สมมุติฐานการวิจัยได้รับการยอมรับ นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าน้อยกว่ากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ส่วนสาเหตุที่สำคัญที่นักศึกษาใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาค้นคว้าน้อย”

๗. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์ จังหวัดนครปฐม มีข้อเสนอแนะที่มาจากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

- ๑) สำนักงานพระพุทธจังหวัดควรมีโครงการอบรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานคณะสงฆ์
- ๒) คณะสงฆ์จังหวัดควรมีโครงการอบรมการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารงานของเลขานุการ
- ๓) เจ้าอาวาสควรกำหนดหน้าที่ให้แก่บุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้สารสนเทศ
- ๔) การบริหารงานคณะสงฆ์มีการใช้อินเทอร์เน็ตในการรับส่งข้อมูลเพื่อความเร็วในการบริหารงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- ๑) ควรมีการศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการใช้สารสนเทศของพระนิสิต
- ๒) ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพการใช้สารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์ของวัด

“ประกาศรี ศรีโน, “การใช้บริการอินเทอร์เน็ตของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อการค้นคว้า”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑).

๓) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของเจ้าอาวาสเพื่อการพัฒนาวัด

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

(๑) หนังสือ :

อภิรักษ์ จันตะนี. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ. ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะ

วิทยาการจัดการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙.

อนุช อาภาภิรม. เทคโนโลยีกับสวรรค์. กรุงเทพมหานคร: มติชน, ๒๕๔๗.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

พระจริญ จิรสุโก. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัด

นนทบุรี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

บุญเทียม เทพสุภรณ์กุล. สภาพ ปัญหา และความต้องการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์โรงเรียน

รวมสายวิทยาการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕.

ประภาศรี อิมวณิช. “การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาของข้าราชการสังกัด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ”. รายงานการวิจัย. กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม :

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓.

ธัญญาณัฐ บุญพิละ. สภาพปัญหา และความต้องการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๕ จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙.

๒. ภาษาอังกฤษ :

Wilson, T.D. "On User Studies and Information Needs". Journal of Documentation,

Vol 37 No.1. City University London : London, 1981.